

RÉSZLETEK A LAUDATIO-ból:

„1948: valamennyi egyházi fenntartású iskolát államosítják.

1950: megegyezés a magyar állam és a magyar Katolikus egyház (éppen szabadlábbon lévő képviselői) között: valamennyi szerzetesrendet felosztatják, négyet (bencés, ferences, iskolanővérek, piarista) – megszorítva – meghagynak, és nyolc gimnázium (és hat diákothon) vezetését lehetővé teszik...

Ellenzélben működtek az iskolák. Anyagi hátterük minimális volt. A nyugati testvér-rendek, illetve segélyszervezetek támogatása nélkül lehetetlen volt a fenntartásuk....Az épületek fenntartására [az állam által] kiutalt pénz pedig nagyjából az éves krétaszükséglet fedezésére volt elegendő. Mégis minden ellenzél, megszorítás, megfigyelés ellenére ezek az iskolák az akkori Magyarország legszabadabb iskolái voltak... A szerzetestanárok a maguk közösségének karizmájával voltak jelen az iskolában, és **közvetítették kultúrát, tudományt, hitet, emberséget, magyarságot és kereszténységet**... A megegyezés értelmében ezek az iskolák is az állami tanterv szerint működtek, a marxista szellemiségű állami tankönyveket használták, de éltek azzal a lehetőséggel, hogy a keresztény szemléletet is közvetítsék, nem ritkán kritikus élel. Minden ideológiai diktatúra ellenére ezek az iskolák, köszönhetően a tanárok műveltségének és bátorságának, a kritikus gondolkodás, a 'másként-gondolkodás' szigetei voltak... A diktatúra évtizedeiben **sokak számára menedék volt** az egyházi iskola... Az állami hatóságok 'vigyázó szemüket' rajta tartották a diákokon, tanárokon. Bőséges feljegyzéseket találhatnak az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárában a mindennapok után érdeklődő kutatók... **Legyenek áldottak a hősök**, - mert hősök voltak -, akik 1950-ben vállalták, hogy korlátok között, de mégis elkötelezetten és belső szabadsággal szolgálják a katolikus szellemű nevelés és oktatás ügyét. Az ő vállukra állva nőhettek magasabbra az utódok. **Legyenek áldottak a szülők**, akik – sokszor hátrányokat is szenvedve, komoly áldozatokat vállalva – bátrak voltak, és gyermeküket egyházi iskolába írták. **Köszönet mindenkinek**, akik nyíltan (nem kevesen titokban) segítettek, hogy működni tudjanak ezek az iskolák.”